

60.008/1

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

cs ü t ö r t ö k

bb 1. kisüzemek exportra

i sos/gg um sl ie

1980. november 13.

kerámia üzem, betonelemgyár, autójavító műhely - jelenleg már 25-30 féle komplett kisüzemből áll a szövetkezeti ipar exportkinálata. teljes üzemét először a hatvanas években exportálták, azóta a választék jelentősen bővült, egyre növekszik ugyanis, elsősorban a fejlődő országok igénye a gyorsan termelésbe állítható, termelékeny, s viszonylag nem bonyolult technikai-technológiai követelményeket kívánó termelőegységek iránt.

az v. ötéves tervidőszak kezdete óta az interag Rt. közreműködésével mintegy négymillió dollár értékű komplett kisüzemet exportált a prizma tervező és fővállalkozó szövetkezet, a budapesti építőanyagipari szövetkezet és a technocoop szövetkezeti közös vállalat, főként Tanzánia, Dél-Jemen és Nigéria számára. az afrikai országokban 13 ilyen „magyar kisüzem” működik már, de ezenkívül a szövetkezetek szakmunkástanulói intézeteket is „szállítottak”.

a kisüzemek komplett exportjához a tervezésen és a gépek szállításán kívül a szakemberek, munkások kiképzése, az üzemeltetéshez szükséges ismeretek átadása is hozzátartozik. a miskolci vasipari szövetkezet például, mely elsősorban fém-tömegcikk üzemét exportált, az okisz anyagi támogatásával referencia-üzemet létesít azzal a céllal, hogy míg a megrendelő országban felépítik és felszerelik a termelő berendezéseket, addig a munkások hazánkban sajátíthassák el a szakmai ismereteket.

/folyt.köv./

60.008/1

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

csütörtök

bb 1. kisüzemek exportra

i sos/gg um sl ie

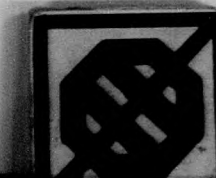
1980. november 13.

kerámia üzem, betonelemgyár, autójavító műhely - jelenleg már 25-30 féle komplett kisüzemből áll a szövetkezeti ipar exportkinálata. teljes üzemét először a hatvanas években exportálták, azóta a választék jelentősen bővült, egyre növekszik ugyanis, elsősorban a fejlődő országok igénye a gyorsan termelésbe állítható, termeléskény, s viszonylag nem bonyolult technikai-technológiai követelményeket kívánó termelőegységek iránt.

az v. ötéves tervidőszak kezdete óta az interag rt. közreműködésével mintegy négy milliárd dollár értékű komplett kisüzemet exportált a prizma tervező és fővállalkozó szövetkezet, a budapesti építőanyagipari szövetkezet és a technocoop szövetkezeti közös vállalat, főként tanzánia, dél-jemen és nigéria számára. az afrikai országokban 13 ilyen „magyar kisüzem”, működik már, de ezenkívül a szövetkezetek szakmunkástanuló intézeteket is „szállítottak”.

a kisüzemek komplett exportjához a tervezésen és a gépek szállításán kívül a szakemberek, munkások kiképzése, az üzemeltetéshez szükséges ismeretek átadása is hozzátartozik. a miskolci vasipari szövetkezet például, mely elsősorban fém-tömegcikk üzemét exportált, az okisz anyagi támogatásával referencia-üzemet létesít azzal a céllal, hogy míg a megrendelő országban felépítik és felszerelik a termelő berendezéseket, addig a munkások hazánkban sajátíthassák el a szakmai ismereteket.

/folyt.köv./

bb 1. /kisüzemek...folyt./um

jelenleg mintegy három millió dollár értékű különböző komplett kisüzemek exportjáról folynak tárgyalások, melyekbe az interag-on kívül bekapcsolódott a technoimpex és a chemolimpex külkereskedelmi vállalat is, ennek alapján a jövőben várhatóan egyebek közt szappangyártó és galvanizáló üzemeket is exportál a hazai szövetkezeti ipar. /mti/

.-.

bb 2. óránként 4 tonna mélyhűtött galuska

mzs/um st ie

1980. november 13.

a korábban előállított mennyiség kétszeresét készíti mélyhűtött galuskából a/z a tésztagyártó gépsor, amelynek üzemi próbáit most kezdték meg a győri hűtőházban, a győri üzem évek óta egyedül látja el a hazai kereskedelmet a népszerű gyorsfagyasztott galuskával, s a régebbi berendezésekkel már nem tudták kielégíteni a megnövekedett keresletet, ezért vált szükségessé a nagy teljesítményű gépsor üzembe helyezése, amely óránként 4 tonnát készít a közkedvelt tésztaféléből, a hazai gyártmányú gépsort automatika vezérli, a berendezés a hozzávalók adagolásától egészen a kifőzésig minden munkafolyamatot emberi kéz érintése nélkül végez el, korszerűsítették a liszt tárolását is; míg korábban a fogadótérbe zsákokban érkezett a tésztagyártás legfontosabb kelléke, mostantól tartálykocsik hozzák, s nyomban beöntik a tárolótérbe a lisztet, ezzel kiküszöbölték az áruszállítással, zsákolással járó nehéz fizikai munkát. /mti/

.-.

bb 3. munkában a csemeteültetők

i az/z um bc ie

1980. november 13.

Lerakatokból, faiskolákból a parkokba „készülnek”, a facsemeték: nyolcezer fácská kel utra a napokban hogy majd sort álljon a járdák szegélyén, budapest kertjeiben terebélyesedjék. a fővárosi kertészeti vállalat faültetőinek, parkgondozóinak - száz alkalmi munkavállalóval megerősített - hétszáz főnyi csapata szerte a városban kiültette már a fenyőket, s más örökzöldeket.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 3. /munkában ...folyt./um

a fasorokból kihullott-kiöregedett fák helyébe most ültetik a csemetét, főként hársat, a benzinfüstös városi levegőt jól tűrő japán akácot, ostorfát, bálványfát, juhart és kőrist.

porhanyítják, gerebléyzik a földet a lakótelepek frissen épült házai között, a panelvárosok kertjeiben is ötezer csemete - a kiültetett fák tulnyomó része - kerül az új városnegyedekbe ezen az őszön. kiültetnek a terekre csaknem negyedmilliónyi cserjét, színes lombu, kérgű, majdan virágjával vagy termésével díszlő bokrot is.

a hulló lomb eltakarításával, gyep tisztogatással befejezik munkájukat a vállalat szerződéses parkgondozói, akik jórészt szintén a lakótelepeken tevékenykednek. az idén 350-en vállalták mellékfoglalkozásként ezt a munkát. a fővárosi kertészeti vállalat mintegy 400 hektárt bízott gondjaikra, s általában elégedett szerződött kertészeinek igyekezetével, főként a nyugdíjasokéval. /mti/

.-.

bb 4. új kollégium a budapesti műszaki egyetem hallgatóinak

i me/gg um bc ie

1980. november 13.

már a szakipari munkások dolgoznak a budapesti műszaki egyetem épülő kollégiumában, a budafoki ut és az irinyi utca sarkán emelkedő, 21 szintes épületben szerelik a víz- és a fűtő-vezetékhalózatot, a felvonókat, burkolják a padlózatot, és megkezdtek a festést. a középületépítő vállalat előreláthatóan a következő év áprilisában adja át buda legmasabb épületét, amely több mint ezer műegyetemi hallgató otthona lesz. a diákok az ősszel költözhetnek az új létesítménybe, ahol teljes kényelemben élhetnek, tanulhatnak majd. bár a szobákban minden hallgató számára külön „tanuló sarkot”, alakítanak ki, minden szinten lesz egy-egy tanulószoba is, s mellette társalgó, teakonyha. az első emeleten egy nagy és több kis méretű társalgót, a félemeleten szakköri helyiségeket rendeznek be. az alagsori nagyteremben testedzésre adódik lehetőség.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 4. /uj kollégium ... folyt./um

ez az ötödik kollégium, amelyet az egyetem vidéki hallgatóinak elhelyezésére az utóbbi két évtizedben épített. immár csaknem háromezeröttszáz műegyetemi hallgató lakhat új otthonban, a legjobb körülmények között. régi kollégiumi épületben mindössze 350 hallgató kap szállást, az egyetem a várbeli hess andrás téri épületet, amelyet több mint három évtizede használt kollégiumként, a következő évtől nem veszi igénybe. itt az új magyar levéltár és több művelődési intézmény kap helyet. /mti/

...
-.-

bb 5. győr-sopron megyei napok az elte-n

i is/jk um bc ie 1980. november 13.

a megye népművészetét bemutató kiállítással kezdődnek november 24-én, hétfőn az eötvös klubban a győr-sopron megyei napok. a rendezvénysorozat házigazdája, az eötvös loránd tudományegyetem immár negyedszer vállalkozott arra, hogy bemutatkozási lehetőséget ad az egyetemre jelentős számban hallgatót küldő megyéknek. zala, szabolcs-szatmár és veszprém után mindenekelőtt szűkebb pátriájuk kulturális életéből adnak izelítőt a győr-soproniak. a hét során találkoznak a győr-sopron megyei tanács vezetői és az elte rektori tanácsának tagjai is.

az első napon a győri színház szerepel az egyetemi színpadon; peter shaffer equus című drabját adja elő. november 25-én ugyancsak az egyetemi színpad ad otthont a rábatamási születésű horváth teri, kossuth díjas színművész önálló estjének.

a megyei filharmónikus zenekar strauss-esten szerepel - jancsovics antal vezényletével - az elte aulájában. a november 27-i program két színhelye az eötvös klub és az elte kollégium. előbbiben a győri amatőr filmklub vetítenek alkotásaikból, az utóbbiban pedig győr építészetéről tart diavetítéssel színesített előadást a város főépítésze. bemutatkozik az egyetemi színpadon a kapuvári hanság néptáncgyűttes is, és ugyancsak a pesti barnabás utcai színházteremben zárul másnap, november 30-án a „győr-sopron megyei napok”, esemény sorozata a soproni „fintor”, irodalmi színpad vendégszereplésével. /mti/

...
- 4 -

bb 6. a gyulaiak baráti körének találkozója a fővárosban
st/mné/ig ie 1980. november 13.

a budapesten élő volt gyulaiak baráti köre november 25-én gyula város vezetésével együtt találkozót rendez a fővárosi művelődési házban. a baráti találkozón, amelyre szívesen látják a gyulát kedvelőket is, neves művészek és a gyulai körös táncgyűttes adnak műsort. egyidejűleg bemutatót nyitnak a fővárosban élő és gyuláról indult festők és népi iparművészek - gyulai józsef, kiss györgy, makra jános és monori istvánné - alkotásaiból. helyet kapnak a bemutatón a gyulán élő kosza rozália és székelyhidy attila festményei is. /mti/

...
-.-

bb 7. rejtélyes régészeti lelet pecsét: római kori koponyatemető

igó/st/ig ie 1980. november 13.

az utóbbi évek legrejtélyesebb lelete került napvilágra pecsét: egy emberi koponyával színültig megtöltött sirgödör. a szakemberek szerint római kori temetőhelyről van szó. a koponyákat a haláluk után választották le a törzsükről és nagy gondossággal - szinte kultikus módon - helyezték a földbe.

a leletre a mórícz zsigmond téren épülő domus áruház közmuárházában bukkantak rá, s a munkások azonnal értesítették róla a janus pannonius muzeumot. a jelenlegi járósínt alatt csaknem másfél méter mélyen tárták fel a nyolcvanszor nyolcvan centiméteres sirgödört. benne egymás mellé és fölé rakva több rétegben sorakoztak az emberi koponyák, mint hajdan a gulába rakott ágyugolyók. kárpáti gábor régész összesen ötvenkét koponyát emelt ki a sirból. a sirgödört köröskörül nagyobb méretű tört kövekkel bélelték ki, a koponyák között pedig törmelékekkel rakták meg. a törmelék között akadtak rá a terra sigilláták darabjaira, amelyek hozzásegítettek a kor meghatározáshoz. eszerint az időszámításunk utáni i-ii. században keletkezett a koponyatemető.

tovább bonyolódott a rejtély, sirgödörhöz csatlakozóan egy kőpadlót találtak. a 120 centiméter hosszú és 80 centiméter széles egykori járdát apró kövekkel rakták ki, s ennek a keleti végében mélyítették le a koponyatemetőt. úgy tűnik tehát, hogy a terrazzoval kegyeleti helyet kívántak megjelölni.

/folyt.köv./

...
- 5 -

bb 7. /rejtélyes 1.folyt./ig

furcsa maga a lelőhely is, a jelenlegi mórlicz zsigmond tér ugyanis abban az időben mocsaras, vízenyős terület volt, kívül esett a római városon.

a koponyák azonos típusuaknak látszanak, ugyanazon embercsoportokból valók, a döntő szót azonban az antropológusok mondják ki az 1800-1900 éves emberi maradványok kérdésében. a régészek lehetségesnek tartják, hogy egy lázadó katonai egység tagjait kaszabolták le, avagy barbárok, rabszolgák, esetleg keresztények egy csoportját végezték ki, koponyáikat pedig a barátok, hozzátartozók összegyűjtötték és kegyelettel eltemették. /mti/

bb 8. szombaton és vasárnap bélyegárverés

k/kf/s/pp/ig ie 1980. november 13.

félmillió forint értékű bélyeg - teljes sorozatok, gyűjteményrészek stb. - kerül kalapács alá szombaton és vasárnap a mabeosz /vörösmarty útca 65. szám alatti/ székházában sorra kerülő aukción. szombaton 16 órától az utóbbi 50 év, vasárnap 10 órától korábbi évtizedek bélyegeiből árvereznek. /mti/

- 6 -

bb.9. gyártmányfejlesztés az épfa-nál - munkaerő-megtakarítás az építőiparban

i/bi/s/pp/ig ie 1980. november 13.

a gyártmányfejlesztések sok esetben nem csupán az érintett üzemek, gyárak gazdálkodásában, hanem a népgazdaság más területein, elsősorban a velük kapcsolatban lévő vállalatok életében is változásokat eredményeznek. jellemző példa erre az épületasztalosipari és faipari vállalat: az itt lezajlott gyártmányfejlesztés eredményeképpen javult az építőipar munkaerő-helyzete.

a vállalat ferencvárosi gyárában megszüntették a fa-telepet, s helyére automata üvegező, mázoló, keretező gépsort telepítettek. az itt készülő, beépítésre közvetlenül alkalmas ablakokból egyre növekvő mennyiséget - az idén mintegy 85 ezret - bocsátanak a házgyárak rendelkezésére. jövőre már mind a tíz hazai házgyár ezeket szerelheti be a panelekbe, ugyan-csak megoldották az ajtólapok lakköntését, ebben az évben pedig az ajtótokok pvc-fóliás borítását is. az előbbi eljárással évi 200 ezer ajtólapot, az utóbbival 80-100 ezer ajtótokot állítanak elő évente. az épfa említett intézkedéseivel az építőiparban körülbelül 1000-1500 mázoló, üvegező dolgozó munkája vált feleslegessé, így őket más, munkaerő-hiánnyal küzdő területre irányították át, ezzel is enyhítve az építőipar létszámgondjain. /mti/

bb.10. több stilbutor pécsről

kász/st/ig ie 1980. november 13.

külföldön is nagy sikert aratott stilbutoraival bővítte a hazai választékot a pécsi faipari szövetkezet. a mecsekaljai üzem megkértszerezi a belkereskedelemnek szállított, tömörfából készült stil- és rusztikus butorok gyártását. a butorérttel kötött megállapodás értelmében jövőre már harmincmillió forint értékű szépen megmunkált masszívfa-butort készítenek pécsen. a különböző szekrények, komódok, szekréterek, ágyak, kisbutorok és ládák - összesen mintegy husz féle butor - a domus áruházakon keresztül jutnak el a magyar vásárlókhöz.

a hazai igények jobb kielégítését átfogó műszaki fejlesztéssel alapozta meg a pécsi szövetkezet. harmincmillió forintos technológia-korszerűsítéssel megjavították a tömörfa szárításának, előszabásának és felületkezelésének feltételeit. az új berendezések a termelés növelése mellett lehetővé teszik a legszigorúbb minőségi követelményeknek megfelelő termékek előállítását. /mti/

830
3P

- 7 -

bb.11. továbbfejlesztik a háztáji robotgépet

dév/st/ig ie

1980. november 13.

sikeresen bizonyult a háztáji robotgép, amelynek gyártását az idén kezdte meg a veszprémi mezőgazdasági gépgyártó vállalat. az első 400 darab már gazdára talált, s az érdeklődésre való tekintettel jövőre már a termelés növelésére készül a veszprémi gyár. egyidejűleg máris továbbfejlesztik az új terméket, eddig kukoricamorzsoláshoz, daráláshoz, gyaluláshoz és szecskázáshoz készült a robotra szerelhető adapter, a jövőben tovább bővítik tevékenységi körét: a tervek szerint kompresszort és köszörűt is kapcsolhatnak majd az alapgépre. /mti/

- . -

bb.12. új olajkeverő üzem

ráb/st/ig ie

1980. november 13.

megkezdtek az üzemszerű termelést a komáromi kőolajipari vállalat új olajkeverő üzemében. a vállalat almásfüzitői gyáregységében épített új létesítményben az eddiginél 50 százalékkal többet, évi 120.000 tonna olajféleséget állítanak elő. ebben az üzemben keverik össze az alapolajakat a minőséget javító különféle adalékanyagokkal, itt kapják meg végleges összetételüket az olajtermékek. az új üzemben lényegesen jobb körülmények között és magasabb termelékenységgel dolgoznak a munkások, mint a régi olajkeverőben. korszerű műszerekkel teljesen automatizálták a hordók töltését, bevezették a számítógépes termelésirányítást.

a 230 millió forintos költséggel épített olajkeverő üzem átadásával jó feltételeket teremtettek ahhoz, hogy a komáromi kőolajipari vállalat tovább korszerűsítse termékszerkezetét. olyan üzemanyagok gyártását kíséreltezték ki, amelyek többféle célra is alkalmasak, hatásosabbak és jobb minőségűek. /mti/

- . -

- 8 -

gst
BT

bb.13. novemberi havazás

i/jf/gk/mo hgy

1980. november 13.

a novemberi havazás nem okozott nagyobb fennakadást, csak kisebb késéseket a fővárosi tömegközlekedésben. a budapesti utcákat, tereket már a hajnali órákban 90 munkagép takarította.

az utinfőrm jelentése szerint az országban valamennyi utvonal járható. viszont az északi megyékben és a magasabban vezető utakon az utburkolat síkos. zala és vas megyében a reggeli órákban 50-60 kilométeres széllelkések nehezítették az országuti forgalmat.

a vasuti közlekedésben sem okozott fennakadást a havazás, a vonatok időben beérkeztek a pályaudvarokra. a ferihegyi repülőtéren szintén időben indultak és érkeztek a járatok. /mtui/

- . -

bb. 14. összeült a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

mm/gw hgy

1980. november 13.

csütörtökön összeült a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága. az ülésen - a politikai bizottság javaslatára - a vi. ötéves népgazdasági terv irányelveire, valamint a központi bizottság munkarendjére és munkamódszerére vonatkozó előterjesztéseket vitatja meg a központi bizottság. /mti/

- . -

bb. 15. halálos közlekedési balesetek

s/gw hgy

1980. november 13.

kaposvár külterületén földvári sándor 26 éves autószerelő, fonói lakos személygépkocsijával nekiütközött egy vele szemben közlekedő személygépkocsinak, amelyet mettner jános 58 éves kocsikísérő, kaposvári lakos vezetett. a baleset következtében mettner a helyszínen meghalt, két utasa súlyos, földvári és egy utasa pedig könnyű sérülést szenvedett. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség folytatja.

/folyt. köv./
10.49/gw

- 9 -

1135
3P

bb. 15. /halálos....folyt./gw

balmazújváros külterületén simon istván 18 éves hajduböszörményi lakos segédmooros kerékpárjával elütötte az uttest szélén kerékpárját toló urbán józsef 56 éves gyepmester, helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint simon figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

csabrendek külterületén egy kereszteződésben dömötör józsef 46 éves gépkezelő, lesencefalui lakos személygépkocsijával összeütközött egy tehergépkocsival és kórházba szállítás közben meghalt. a tehergépkocsi vezetője és utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a személygépkocsi vezetője megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

ujfehértó belterületén szalóki sándor 49 éves autóbuszvezető, helyi lakos az általa vezetett autóbuszal elütötte az uttest szélén elötte haladó elek sándor 40 éves segédmunkás, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az autóbusz vezetője figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

nyírosaholy belterületén egy autóbusz elütötte oláh lászló 28 éves, helyi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyalogos a járdáról figyelmetlenül lelépve nekiment az elötte elhaladó autóbusz oldalának. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát.

dabas külterületén egy kereszteződésben egy személygépkocsi elütötte a kerékpárján haladó kiss jánosné 42 éves fonalcsomagoló, helyi lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

bb. 16. bronz szoborkompozíció az isis szentélyben

Lér/ká/gw hgy

1980. november 13.

új szobórral gazdagodott szombathely: elkészült az „ünnepi menet” című szobor, majthényi károly szombathelyi szobrászművész alkotása, amelyet a világhírű isis szentély fogadóterére tervezett. a bronzból készült kompozíciót csütörtökön állították fel a szentély előtt süttői márvány talpazatra. /mti/

11.19/gw

- 10 -

11.19
BP

bb. 17. leszüretelték a pezsgőnek valót

dáv/ká/gw hgy

1980. november 13.

befejeződött a szüret csütörtökön a pezsgőszőlők hazájában, az etyeki dombokon. hatszázharminc hektárról szedték le a fürtöket, a kedvelt ital alapanyagául szolgáló fajták termését. a munkát nagyteljesítményű betakarítógép segítette. a leszedett fürtöket etyeken préselik, majd budafokra szállítják. /mti/

bb. 18. 100 éves a hazai szerelvénygyártás - megemlékezés mosonmagyaróváron

mzs/ká/gw hgy

1980. november 13.

a hazai szerelvénygyártás megkezdésének 100 éves évfordulójáról emlékeztek meg csütörtökön mosonmagyaróváron, a fémszerelvénygyár művelődési házában. az épületszerelvények gyártására a múlt század végén több fővárosi kisüzem rendezkedett be, de azok később már nem tudtak lépést tartani az igényekkel. ezeket az üzemeket részben megszüntették, részben más feladattal bízták meg, a szerelvények profilgazdájává pedig a mosonmagyaróvári gyárat jelölték ki, amely 1962 óta az ország egész területén ellátja az épülő lakásokat szerelvényekkel. a gyár kezdettől fogva nagy súlyt helyezett a gyártmány és gyártásfejlesztésre, egyre korszerűbb, szebb kivitelű szerelvények jelennek meg a hazai piacon.

a termelékenység növelését, az igények mind jobb kielégítését szolgálták az utóbbi években megvalósult beruházások, köztük az új melegüzem és a galvanizáló, ahol automatikus a szerelvények nikkelezése, krómozása. a piaci igények és a gazdasági szempontok figyelembevételével módosították a termékstruktúrát.

a vállalat kínálatával a hazai épületszerelvény igényt csaknem teljes egészében fedzi, sőt az utóbbi három évben exportszállításokra is vállalkozott. az ünnepi tanácskozáson elmondták, hogy a következő öt éves tervidőszakban az export további dinamikus növelésére törekednek. /mti/

11.29/gw

- 11 -

11.29
BP

bb. 19. tűz a gyermekklinikán

s/gw hgy

1980. november 13.

csütörtök reggel 8 óra 40 perckor a 11. számú gyermekgyógyászati klinikán /bp. ix. tűzoltó u. 7-9./ kigyulladt az alagsorban lévő transzformátor.

a nagy erővel kivonuló tűzoltóság a tüzet rövid időn belül eloltotta, a keletkezett nagy mennyiségű füst és hő azonban veszélyeztette a kórház lilium utcai szárnyában lévő kisgyermeket, ezért 59 gyermeket - köztük nyolcat inkubátorban - biztonságba helyeztek az épületnek a tűz által nem veszélyeztetett helyiségeiben, személyi sérülés nem történt.

a tűz keletkezésének okát a tűzoltóság szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

- . -

bb. 20. időjárásjelentés

gw hgy

1980. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. november 13.-án 12.00 órakor:

kevesebb csapadék várható

a földközi-tenger partvidékének kivételével szinte egész Európában télies az idő, az appennin és a balkán félsziget fölött enyhe, nedves levegő áramlik, mely ott esőket, záporokat, zivatarokat okoz. szárazföldünk többi részén viszont a hideg léghullámok alakítják az időjárást, a balti-tenger vidékén valamint a szovjetunió európai területének északi felén havazik, hófúvások vannak, kelet-Európában ugyanakkor kevés a felhő, csapadék nem hullik, a kárpát-medencében az északról érkező hideg, és az enyhe mediterrán levegő keveredik, ezért csapadékos időjárásunk.

hazánkban szerdán keleten erősen, másutt eleinte változóan felhős volt az ég, és ott 3,7 órán át sütött a nap, a déli óráktól nyugat, délnyugat felől fokozatosan megnövekedett a felhőzet, és késő délutántól egyre több helyről jelentettek esőt, havas esőt, havazást, a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a dunántul legnagyobb részén és az északi hegyvidéken 15-20, másutt általában 3-10 mm között volt, többfelé fújt élénk, helyenként erős déli, délkeleti szél, a hőmérséklet csúcspontja 1,6 fok között alakult.

/folyt.köv./
13.53/gw

- 12 -

13.10
BP

bb. 20. /időjárásjelentés.../

ma hajnalra -2, plusz 3 fokig hűlt le a levegő, délelőtt folytatódott a tulnyomóan borult idő, sokfelé esővel, havasesővel, havazással, a dunántulon megerősödött az északi, északnyugati szél, a hőmérséklet 11 órakor 1 és 5 fok között váltakozott az ország területén.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 2.4 fok volt, ez 3.4 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten plusz 2 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás péntek estig:

északnyugat felől felszakadozó felhőzet, ma még többfelé eső, havaseső, hó, holnap már inkább csak keleten elszórtan csapadék.

hajnalban keleten helyenként köd, sokfelé élénk, a dunántulon erős északi, északkeleti szél, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: -3, plusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 3,8 fok között.

távolabbi kilátások szombattól- keddig:

változóan felhős idő várható, esők főleg az ország északi részein időnként kialakulhatnak.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte -4, plusz 1, később -1, plusz 4 fok között.

legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 5, 10 fok között, jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területnek 20 százalékában várható.

a duna vízállása budapestnél: 238 cm, a víz hőfoka 4.9 fok. /mti/

- . -

bb. 21. markusovszky emlékünnepség szombathelyen

far/ká/gw 1e

1980. november 13.

dr. markusovszky Lajosnak, az 1948-as szabadságharc nagy magyar orvosának emlékére csütörtökön ünnepséget rendeztek a róla elnevezett szombathelyi megyei kórházban, az ünnepi előadást - a gyógyító, megelőző ellátás fejlesztési célkitűzései címmel - dr. medve László egészségügyi miniszterhelyettes tartotta, aki az idén megkapta a markusovszky emlékérmét, a kitüntető elismerés dr. gelencsér József, a kórház főigazgató főorvosa nyújtotta át. /folyt.köv./

13.55/gw

- 13 -

14.20
BP

bb. 21. /markusovszky.....folyt./gw

Évek óta hagyomány az is, hogy ilyenkor hirdetik ki a markusovszky pályázat eredményét. az idén 22 orvos írt tanulmányt az egészségügyi munka különböző területeiről. a bíráló bizottság egy első díjat, három második díjat és négy negyedik díjat adott ki. /mti/

- . -

bb. 22. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. november 13.-án 14.00 óráig

1. kszüzemek exportja
2. óránként 4 tonna mélyhűtött galuska
3. munkában a csemeteültetők
4. új kollégium a budapesti műszaki egyetem hallgatóinak
5. győr-sopron megyei napok az eltrán
6. gyulaiak baráti köre
7. rejtélyes régészeti lelet pécsent
8. szombaton és vasárnap bélyegárverés
9. gyártmányfejlesztés az épifánál
10. több stilbutor pécsről
11. tovább fejlesztik a háztáji robotgépet
12. új olajkeverő üzem
13. novemberi havazás
14. összeült az mszmp központi bizottsága /11.12. j.év./
15. halálos közlekedési balesetek
16. bronz szoborkompozíció az isis szentélyben
17. leszüretelték a pezsgőnek valót
18. 100 éves a hazai szerelvénygyártás
19. tűz a gyermekklinikán
20. időjárásjelentés
21. markusovszky emlékünnepe szombathelyen
22. hírjegyzék

/mti/

- . -

1421
3P
- 14 -

bb.23. napirenden az egészségügyi ellátás - együttes párt- és tanácsi vb ülés hajdu-bihar megyében

szü/bar./mné/ig ie

1980. november 13.

együttes ülést tartott csütörtökön debrecenben a hajdu-bihar megyei párt- és a tanácsi végrehajtó bizottság. a két testület a megye egészségügyi ellátásának tapasztalatait és a fejlesztési teendőket összegezte. megállapították, hogy az elmúlt két évtizedben jelentősen javultak az egészségügyi feltételek a hajduságban, s a megye orvosi ellátottsága kielégítő, a körzeti-orvosi ellátásban a korábbi területi aránytalanságok mérséklődtek, s az intenzív terhesgondozás eredményeként tovább csökkent a csecsemőhalálozás. az elért eredmények mellett azonban felhívták a figyelmet a még megoldásra váró feladatokra, a többi között arra, hogy a megye fogászati ellátása elmarad a megkívánt színvonalról, a rendelőintézetek egy része korszerűtlen, hosszú a betegek várakozási ideje és a műszerezettség sem kielégítő. a két végrehajtó bizottság a fennvalókat összegező intézkedési tervet fogadott el. a megye egészségügyi fejlesztési programja a többi között tartalmazza a megyei kórház új sebészeti pavilonjának megépítését, a beregnyói kórház-rendelőintézet belgyógyászati és szülészeti osztályának bővítését. a debreceni klinikán tovább javítják a traumatológiai ellátást, befejezik a fogászati klinika építését és a szülészeti klinika bővítését is. /mti/

- . -

bb.24. kovács éva kerámikusművész kiállítása dunaujvárosban

dáv/ká/ig ie

1980. november 13.

csaknem száz népi ihletésű szoborcskát, számos virágvázáat, gyertyatartót, modern formájú étkészletet mutatott be kovács éva kerámikus csütörtökön dunaujvárosban, a képcsarnok vállalat bemutatótermében megnyitott kiállításán. a budapesti élő művész 1962-ben végezte el az iparművészeti főiskolát, borsos miklós szobrászművész tanítványaként. az elmúlt másfél évtizedben több önálló hazai valamint csoportos külföldi kiállításon szerepelt munkáival. dunaujvárosi tárlatán különösen érdekesek a népi szokásokat, esküvői, lakodalmi jeleneteket megörökítő figurális kompozíciók. /mti/

- . -

15.15/ig

- 15 -

1630

bb.25. több ikr-taggazdaságban vefejezték a kukorica betakarítását - a fagy csökkentette a kukorica nedvességtartalmát

ber/ká/ig ie

1980. november 13.

a bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat, az ikr körzetében, az ország déli magyáiban 5 taggazdaságban: a hódmezővásárhelyi vörös csillag tsz-ben, a hódmezővásárhelyi állami taggazdaságban, valamint a kardoskúti nézőzi, a gerendási munkácsy és az orosházi új élet tsz-ben csütörtökre befejezték a kukorica betakarítását, mind az 5 nagyüzemben jóval több mint ezer hektáron termelték a takarmány növényt. a jól szervezett munka mellett annak is köszönhetik ezt az előrehaladást, hogy a fagy kedvezőbb körülményeket teremtett a betakarításhoz, a lehülés a kukoricát akkor érte, amikor a biológiai érés már befejeződött, így a csühélevelek kinyittak, és nagyon gyorsan száradt a cső, a szem, most már általában 26-30 százalékos nedvességtartalommal kerül ki a növény a kombájnból.

az ikr taggazdaságokban az utóbbi napokban - a fagy előtti helyzethez képest - kétszeresére-háromszorosára növekedett a naponta betakarított mennyiség, bár csütörtökön a havazás ismét sok helyen itélte kényszerpihenőre a kombájnokot, amint lehetett, azonnal munkához láttak, így csütörtök estig a rendszer 240.000 hektáros kukoricaterületének több mint 60 százalékan befejezték a betakarítást. /mti/

bb.26. elhunyt kőműves sándor

k/ár/tr/dg/ig ie

1980. november 13.

kőműves sándor színművész, a magyar népköztársaság kiváló művésze, a madách színház nyugdíjas tagja csütörtökön 83 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt, temetéséről később intézkednek.

madách színház

/folyt.köv./

bb.27. nemzetközi szervezőtechnikai eszközkiállítás nyílt budapestben

t/mg/jk/pp/ig ie

1980. november 13.

orgtechnik ,80 címmel nemzetközi szervezőtechnikai eszközkiállítás nyílt csütörtökön az építőszakszervezetének székházában, a kétvétenként megrendezett műszaki-technikai seregszemlén ezúttal 36 hazai és 26 külföldi vállalat mutatja be azokat a berendezéseit, segédeszközeit, amelyek megkönnyítik a vállalati tervezési, szervezési tevékenységet. egyebek közt zárláncu tv-rendszereket, sokszorosító gépeket, mágneses adattárolókat, de egyszerű és olcsóbb írodaszereket, grafikai és rajzeszközöket is láthatnak az érdeklődők.

/folyt.köv /

- 16 -

bb.27. /nemzetközi szervezőtechnikai 1.folyt./ig

az orgtechnik ,80 kiállítást a szervezési és vezetési tudományos társaság rendezte, de védnökséget vállalt felette a munkaügyi minisztérium és az országos műszaki fejlesztési bizottság is. ez, valamint az élénk külföldi és hazai érdeklődés jelzi, hogy a szervezőtechnikai eszközök elterjesztése és célszerű alkalmazása fontos tárgyi feltétele a korszerű vezetési és szervezési tevékenységnek. igaz, a drága berendezések önmagukban még nem emelik a szervezőmunka színvonalát, az eszközöket alkalmazni is tudni kell. éppen ezért ezen a seregszemlén a bonyolult berendezéseket működés közben is bemutatják, így egyebek között a japán, az amerikai és az nszk pavilonokban. a működő berendezések látványa azok körében is felkeltheti az érdeklődést a korszerű technika alkalmazása iránt, akik eddig azon a véleményen voltak, hogy a jó szervezőmunkához bőven elegendő a rutin.

a kiállítást, amely november 19-ig tart nyitva - rácz albert munkaügyi államtitkár nyitotta meg. /mti/

bb.29. garabuczy ágnes kiállítása veszprémben

feh/bam/ig ie

1980. november 13.

veszprémben, a dési huber teremben csütörtökön megnyitották garabuczy ágnes festményeinek kiállítását. a művész számos külföldi és hazai tárlata után most először mutatkozik be alkotásaival veszprémben, mintegy negyven olajfestményét november végéig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb.30. tanzániai faluvezetők vépen

lér/bam/ig ie

1980. november 13.

tanzániai faluvezetők érkeztek csütörtökön a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző és munkástovábbképző intézetbe. a huszonegy tagú csoport a magyar-tanzániai műszaki tudományos együttműködés keretében öt hónapig ismerkedik a magyar mezőgazdasággal, tanul a jól felszerelt vépi oktatási intézményben. megismerkednek a korszerű munka-és üzemszervezéssel, a növénytermesztési, növényvédelmi és állattenyésztési munkákkal, a különböző géprendszerek technológiájával, az erő- és munkagépek kezelésével. az elméleti és gyakorlati oktatás mellett tanulmányozzák több mezőgazdasági nagyüzem munkáját is. /mti/

16.00/ig

- 17 -

16⁰⁰

bb.28. munkára nevelés - munkával

t/me/pá/dg/ig ie

1980. november 13.

csütörtökön az országos pedagógiai intézetben befejeződött az unesco délkelet-európai nevelésügyi szakértőinek háromnapos ülése, amelyen a nevelés és a munka kölcsönhatásáról tanácskoztak bulgária, jugoszlávia, magyarország és románia képviselői. timár andrás, az országos pedagógiai intézet főigazgatóhelyettese - az ülés elnöke - a záróülést követően elmondta az mti munkatársának:

- a résztvevők egyetértettek abban, hogy már az óvodában meg kell kezdeni a intézményes munkára nevelést. az iskolának az a feladata, hogy felismertesse a gyerekekkel a munka szükségességét, jelentőségét az ember életében, a társadalomban, megismertesse a termelés, a gazdálkodás alapfogalmait, kifejlessze a termelőmunkához szükséges készségeket, képességeket, a munka szeretetét és eredményeinek megbecsülését. a tanulókat az oktatás-nevelés egész folyamatában és nem alkalmanként, időnként kell munkára nevelni. a tanácskozás résztvevői elismeréssel szóltak a magyarországi, ilyen jellegű törekvésekről. a szakemberek fontosnak ítélték, hogy a gyakorlati tevékenység során érvényesüljön a fiatalok kezdeményezése, részvétele a tervezésben, a szervezésben. elmondták, hogy a szakkörök - amelyek elősegítik a gyakorlati készségek fejlesztését a szocialista országokban, fontos szerepet töltenek be az egyéni adottságok felismerésében és a képességek kifejlesztésében. rámutattak: nagy jelentőségű a magyarországon alkalmazott fakultációs-rendszer, amely elősegíti a tanulók megfelelőbb pályaválasztását, előkészítését az életre.

- a tanácskozás résztvevői abban is egyetértettek, hogy ne csak a szakmai, hanem más típusú iskolák tanulói is vegyenek részt - meghatározott ideig - a termelőmunkában. megjegyezték azonban, hogy csak a gondosan előkészített, pedagógiaiilag is megszervezett termelőmunka lehet igazán hasznos. /mti/

bb.31. kitüntetés

k/jf/tr/pp/ig ie

1980. november 13.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter lippóczi norbert agrármérnöknek, agrártörténeti munkásságáért nagyváthy emlékérmét adományozott. a kitüntetést a mém-ben csütörtökön eleki jános mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes adta át. /mti/

16.20/ig

- 18 -

17¹⁵
ds

bb.32. kedvezményes ibusz-utak

t/pp/gg/ig ie

1980. november 13.

a téli-korlatavaszi külföldi turizmus fellendítésére újabb, jobbára kedvezményes, illetve igen széles árskálán mozgó utakkal bővítette kínálatát az ibusz - erről tájékoztatták csütörtökön az utazási iroda vezetői a sajtó munkatársait. egy négynapos moszkvai utazás repülőgéppel 2.100-2.350 forint, egy hasonló leningrádi ut 2.250-2.550 forintba kerül, vagyis több mint 30 százalékkal olcsóbb a főzevoni árnál. ujdonság a kilencnapos hajót is a görög szigetekre. a 300 személyes szovjet litva hajó odesszából, illetve dubrovnikból indul; oda, illetve onnan vissza repülőgépen szállítják az utasokat. új vonása e programnak, hogy a részvételi díj - az elhelyezéstől függően - igen széles skálájú: 6.400-tól 16.500 forintig terjed.

x x x

ugy tűnik, a kereskedelem után - amely új típusú áruházak megnyitásával, az előjegyzési rendszerrel, az igényekhez jobban igazodó nyitvatartási idővel mind erőteljesebben keresi a vásárlók megnyerésének módjait -, a vendéglátás és az idegenforgalom is a korábbinál jóval többet kíván tenni a tavalyi áremelések után megcsappant közönség visszahódítása érdekében. csupán emlékeztetjük: jelenleg már 31 fővárosi étteremben ebédelhetünk-vacsorázhatunk vasár- és ünnepnapokon 20-40 százalékkal olcsóbban. hatvanhárom budapesti vendéglőben a hét minden napján 20-30 százalékkal olcsóbban vásárolhatjuk meg a hazavihető ebédet, 48 étteremben pedig egységesen 15.70-ért a meleg vacsorát.

a belföldi turizmus fellendítése érdekében a hungarohotels 11 szállodájában decembertől májusig 50-70 százalékos kedvezményt ad. a pannónia pedig valamennyi budapesti hoteljében december és március között 20-50 százalékkal csökkentti az árakat a belföldi vendégek részére. e vendégmegtérítő törekvéshez csatlakozott most az ibusz is kedvezményes, illetve a korábbinál sokkal szélesebb árskálájú utiprogramjaival.

a kezdeményezések folytathatók. /mti/

bb.33. jakuba jános-émlékiállítás

t/km/gk/dg/ig ie

1980. november 13.

az 1974-ben elhunyt jakuba jános munkácsy-dijas festőművész alkotásaiból emlékkiállítás nyílt csütörtökön a magyar nemzeti galériában. a kiállított 27 olajfestménynek és 23 tempera vázlatnak szinte mindegyike egyazon témáról, szülővárosának - békéscsabának - és környékének mindennapjairól, az ott élő emberek életéről szól.

/folyt.köv./
16.40/ig

- 19 -

17¹⁵
ds

bb. 33. /jakuba 1. folyt./ig

megelevenednek a békési tájak: a Szilip környéke és a nagytemplom, a körös-part, a tanyai jellegű apró házak, a paraszti környezet az alkotóra jellemző kevés színnel.

a tárlatot gábor endre, az iparművészeti főiskola rektora nyitotta meg, a kiállítás december 14-ig tekinthető meg. /mti/

bb. 35. gyógyszerszakértők értekezlete

i/gy/s/dg/ig ie 1980. november 13.

november 11-13- között budapestén tartották meg a kgst egészségügyi együttműködési állandó bizottsága gyógyszerszakértőinek tudományos koordinációs értekezletét.

a tanácskozáson a szakértők megállapították, hogy az idén záruló középtávu tervidőszakban számos konkrét módszertani eredmény született, s ezek kiterjednek a gyógyszerellenőrzés csaknem valamennyi területére. folytatódott a compendium medicamentorum szerkesztése, amely a kgst-tagországok közötti gyógyszerkereskedelem minőségi szabványa, elkészült a közös nyelvet és a definíciók egységes értelmezését szolgáló terminológiai szótár második kötete is. sikerült előbbre lépni a gyógyszerfogyasztás alakulásának előrejelzésére alkalmazható módszerek kutatásában. kidolgozták az együttműködés következő öt-éves időszakra szóló programját, s ennek alapján összeállították és jóváhagyták a jövő évre vonatkozó részletes munkatervet. /mti/

bb. 34. franciaországi turnéra indult az állami bábszínház együttese

t/gy/s/dg/ig ie 1980. november 13.

csütörtökön franciaországi turnéra utazott az állami bábszínház együttese. a társulat bemutatkozik - 11 külföldi és tíz francia bábegyüttesel együtt - a vincennes-i bábfesztiválon, amelynek a francia kulturális minisztérium a védnöke. a magyar együttes csajkovszkij-szilágyi diótörő című bábjátékával szerepel. ugyancsak az állami bábszínházat kérték fel a november 15-i nyitó-gálaműsor megtartására.

a 23 tagú együttes a kéthetes franciaországi turné idején vincennesben hat alkalommal adja elő a diótörőt, a továbbiakban a francia-magyar baráti társaság felkérésére ugyancsak hatszor lépnek fel párizs egy másik elővárosában, bezons-ban, a paul eluard színházban. /mti/

16.55/1g

- 20 -

bb. 38. véget ért a magyar-szovjet művészettörténész tanácskozás

t/km/rj dg kz

1980. november 13.

csütörtökön befejeződött budapestén a magyar és a szovjet művészettörténészek kétnapos tanácskozása, amelyen a nemzeti tradíciók továbbélését elemezték a szovjet és a magyar művészetben. a zárónapon olga kosztjina, a szovjet művészettörténeti intézet tudományos munkatársa az 1960-70-es évek szovjet falfestészetének, viktorija lebegyeva kandidátus pedig a mai szovjet festészet tradíciójáról tartott előadást, körner éva, a művészettörténeti kutatócsoport tudományos főmunkatársa a mai magyar művészet nemzeti jellegéről, p. szücs julianna tudományos munkatársa a nemzeti képzőművészeti hagyomány továbbéléséről beszélt.

x x x

aradi nóra, az mta művészettörténeti kutatócsoportjának igazgatója a tanácskozásról az mti munkatársának elmondotta:

- a szovjet tudósvendégek előadásaiból kitűnt, hogy a mai szovjet művészet szorosan kapcsolódik a xix. századi, sőt az azt megelőző korok hagyományaihoz, valamint az 1920-as évek nagy realista irányzataihoz. több mai szovjet alkotás elemzéséből kitűnt például a nagy klasszikus ikonfestészet tradíciójának továbbgondolása, a nemzeti kulturális múlt nagyon is tudatos ápolása. szembe-ötölő a köztársaságok nemzeti művészeti hagyományainak autonóm megjelenítése a mai alkotásokban is.

- a magyar művészettörténészek elsősorban a hazai képzőművészet, festészet, szobrászat művelődéstörténeti, esztétikai kutatásairól számoltak be. közösen állapíthattuk meg, hogy kezd körvonalazódni egy olyan összehasonlító kutatás, amely nemcsak a magyar-szovjet, hanem a többi szocialista ország, sőt a nem szocialista országok művészetének fejlődését lenne hivatva feltérképezni. szovjet kollegáinkkal a tervek szerint moszkvában folytatjuk eszme-cserénket, s a nemzeti, valamint a nemzetközi művészeti folyamatok jellegzetességeit igyekszünk feltárni. /mti/

-.-

bb. 36. elutazott budapestről a laoszi szövetkezeti küldöttség

k/rq/rj pp kz

1980. november 13.

csütörtökön elutazott budapestről a laoszi mezőgazdasági szövetkezetek szervezését irányító központi bizottság küldöttsége, amely da thepany elnök vezetésével, a termelőszövetkezetek országos tanácsa meghívására nyolc napot töltött hazánkban. /folyt. köv./

17.20 rj

-21-

17.20
as

bb. 36. elutazott... 1. folyt./rj

a vendégek a laoszi és a magyar téészek kapcsolatának szélesítéséről tanácskoztak czimbalmos béléval, a tot főtitkárával. a küldöttség találkozott erdei lászlónéval, a magyar nők országos tanácsa elnökével is. a laoszi vendégek több mezőgazdasági üzemet látogattak meg. /mti/

-.-

bb. 37. madarász gyula festőművész kiállítása debrecenben

1980. november 13.
tár/bam/rj kz
madarász gyula festőművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt csütörtökön debrecenben, a tit csokónai klubjában. a művészeti díjasok galériája elnevezésű, kétféve tartó képzőművészeti kiállítás-sorozatban madarász a hetedik művész, akit önálló tárlaton ismerhetnek meg a festészet iránt érdeklődő debreceniek. a festőművész 33 alkotását, többségében a falusi életet és a hortobágyot ábrázoló festményét mutatják be. /mti/

-.-

bb. 39. fiatal képzőművészek kiállítása szolnokon

end/bam/rj kz 1980. november 13.

a szolnoki aba-novák terem kiállítássorozatában csütörtökön két fiatal alkotóművész - kerecsi gyöngyi kerámikus és kerész géza ötvösművész - munkáiból nyílt tárlat. a több hazai és külföldi kiállításon sikert aratott alkotópáros izléssel formált korsóit, fali és asztali diszeit, változatos ötvösműveit, zománcművészeti tárgyait, ékszereit vonultatta fel. /mti/

-.-

bb. 40. iparművészeti kiállítás miskolcon

kör/bam/rj kz 1980. november 13.

szabó verona textilművész, valamint sz. lesz. mária és szedleczy rudolf belsőépítész alkotásaiból kiállítás nyílt csütörtökön miskolcon a képcsarnok vállalat szőnyi istván termében. a három iparművész azt mutatja be, hogyan lehet korszerűen berendezni a lakásokat olyan butorokkal, használati tárgyakkal, amelyek nemcsak praktikusak, de sajátos hangulatot is adnak, egyénivé teszik az otthont. a különböző fekvő- és ülőbutorok, a térelválasztó drapériák, falikárpitok együttesen és külön-külön is alkalmasak a szoba-belső hangulatos kialakítására. /mti/

-.-

17.25 rj

-22-

AS

bb. 41. képzőművészeti tárlatok tolnában

blb/bam/rj kz 1980. november 13.

képzőművészeti kiállítások nyíltak csütörtökön tolna megyében. a szekszárdi képcsarnok színyei merse termében fábián gyöngyvér festőművész harmincnál több olajfestményét állították ki.

pakson a tíz éves „pécsi műhely” képzőművészeti csoport tagjainak alkotásait mutatják be. a munkásművelődési központban ficzek ferenc, halász károly, kismányoki károly, pinczehelyi sándor és szijártó kálmán festményei, grafikái, illetve szobrai, plasztikái és fotói láthatók.

báta községben czencz jános festőművész alkotásaiból nyílt emléktárlat a helyi művelődési házban. a kiállítást a sárközi faluban megtelepedett, s ott húsz évvel ezelőtt elhunyt festőművész családi hágyatékából rendezték meg. a tárlat november 21-ig megtekinthető. /mti/

-.-

bb. 42. bartha lászló tárlata

t/km/rj dg kz 1980. november 13.

bartha lászló munkácsy-díjas érdemes festőművész alkotásaiból nyílt tárlat csütörtökön a vigadó galériában. a kiállításon a művész legújabb alkotásai közül 28 festmény került közönség elé. a kiállítás december 14-ig tekinthető meg. /mti/

-.-

bb. 43. megbeszélés az országos béketanácsnál

rj/dg kz 1980. november 13.

a hazafias népfront székházában a ix. magyar békekongresszus óta végzett béke és szolidaritási munka tapasztalatait összegezték csütörtökön az országos béketanácsnak, a termelőszövetkezetek országos tanácsának, az ipari szövetkezetek országos tanácsának, a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának képviselői.

/folyt.köv./
17.35 rj

-23-

AS

bb. 43. / megbeszélés... 1. folyt./rj

megállapították, hogy az utóbbi időben a magyar szövetkezeti mozgalomban a béke és szolidaritási tevékenység szélesedett, egyre inkább beépülve a szövetkezetek mindennapi munkájába. megnőtt a szövetkezeti tagság érdeklődése a hazai és a nemzetközi kérdések iránt. ezt bizonyítják a különböző tiltakozást vagy egyetértést kifejező üzenetek, táviratok, és a szolidaritási alapra történő befizetések. Kovács Béla az országos béketanács főtitkára kifejezte az obt elismerését és köszönetét a szövetkezetek országos vezető testületeinek, tagságának, a sokoldalú eredményes embertformáló munkáért. /mti/

bb. 44. befejeződött a salgótarjáni nemzetközi életmód konferencia

csiz/rj st kz

1980. november 13.

csütörtökön befejeződött a salgótarjáni nemzetközi életmód konferencia, amely ezúttal a társadalmi értékek, értékrendszerek témakörét tűzte napirendjére. a háromnapos tanácskozáson a hazai kutatókon kívül részt vett a kérdés számos ismert külföldi szakértője is. a tanácskozáson Huszár Tibor egyetemi tanár előadása alapján áttekintették az értékek, értékrendszerek tudománytörténeti és elméleti vonatkozásait. Hankiss Elemérnek, az MTA Irodalomtörténeti Intézete főmunkatársának előadása nyomán széles körű vita bontakozott ki a mai magyar társadalom értékeiről, értékrendjéről, a szocialista emberi értékek és értékrend kialakulásáról. csütörtöki előadásában Köpeczi Béla akadémikus elsősorban a mindennapi kultúra fogalmának értelmezésével foglalkozott, a fejlesztésével kapcsolatos feladatokat vizsgálta.

a konferencia vitájában a három nap alatt összesen negyvenen szólaltak fel. a zárszavában Köpeczi Béla összegezte a tanácskozás tanulságait. mint elmondta, a referátumokból és a felszólalásokból egyaránt kitűnt, hogy az értékek, értékrendszerek tudományos kutatása világszerte rendkívül élénk és eredményes, figyelemre méltó eredményeket produkál hazánkban is. a konferencia vitájára is hivatkozva hangsúlyozta az értékrendszerek roppant társadalmi jelentőségét. ezzel függ össze a tanácskozás legfőbb tanulsága is: lehetséges a szocialista értékrendszer gazdagítása, gyarapítása, alakítása. a szocialista értékrendszer-kutatás eddigi eredményeiből olyan következtetések vonhatók le, amelyeket a gyakorlatban is alkalmazni lehet és kell is. /mti/

17.45 rj

19⁰⁰

ds

-24-

bb. 45. ujitási börze

t/be/rj pp kz

1980. november 13.

november 14. és 29. között a kohó- és gépipar technika háza ad otthont az I. budapesti ujitási börzének és kiállításnak. a börzén több mint kétszáz budapesti és vidéki vállalat mintegy 900 ujitási vesztés vesz részt, ezek közül 410-nek modelljét is kiállítják. a bemutatásra kerülő műszaki megoldásokat, újdonságokat úgy válogatták össze, hogy azok más vállalatoknál, gyáraknál is hasznosíthatóak legyenek. mint vundele György, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára a kiállítás csütörtökön megtartott sajtótájékoztatóján elmondotta, a börze fő célja is éppen ez: a másutt is sikerrel alkalmazható ujitások széleskörű elterjesztése, az ujitómozgalom fellendítése.

az I. budapesti ujitási börze és kiállítás rendezvénysorozatában a műszaki megoldások, ujitások jobb megismerése érdekében szakmai napokat is tartanak. ezeken egy-egy ágazat képviselői ismerkedhetnek meg a kiállítás anyagával és módjuk nyílik egymás elképzeléseinek, gondjainak megvitatására is. tanácskozássra gyűlnek össze a szocialista brigádvezetők és a szakmai gazdasági vezetők, ahol a főbb témák az ujitómozgalom időszerű kérdései, az ujitások gazdálkodó szervezetek közötti átadásának-átvételének mi-kéntje lesz.

különböző társadalmi és szakmai irányító szervezetek pályadíjakat ajánlottak fel a börze legsikeresebb ujitásáért, valamint azoknak a vállalatoknak, intézményeknek, melyek a legtöbb átvetelt kezdeményezik és valósítják meg. külön díjazták azokat a műszaki ujitásokat, találmányokat, melyek a legnagyobb gazdasági eredményt hozzák felhasználóiknak. /mti/

bb. 46. nem jótétemény, hanem kötelesség az idősorkuak támogatása - országos tanácskozás budapesten

t/az/s/rj dg kz

1980. november 13.

a nyugdíj nem juttatás, hanem visszatérítés, s midőn a társadalom gondoskodik hajlottkorú állampolgáiról, nem kegyet gyakorol, hanem kötelességét teljesíti, egy élet munkájával kiérdemelt jogok érvényre juttatását szavatolja - hangsúlyozták a hazafias népfront idősorkuakkal foglalkozó országos társadalmi munkabizottsága és a magyar vöröskereszt közös rendezésében csütörtökön budapesten lezajlott tanácskozáson. az idősorkuak helyzetével, gondjaival foglalkozó számvetésen és vitán s. hegedüs László, a hazafias népfront országos tanácsának titkára egyebek között azt is hangoztatta, valamennyiünk érdeke: ne szunnyadjanak azok az energiák, tapasztalatok, amelyeket a nyugdíjasok nyújthatnak a város- és községpolitikai feladatok megvalósításához, a kritikus gazdasági kérdések megoldásához.

/folyt. köv./

18.10 rj

19⁰⁰

ds

-25-

bb. 46. / nem jótétemény... 1. folyt./rj

Juszt Lajos egészségügyi miniszterhelyettes pedig arról szólott, hogy a század elején a mai nyugdíjkorhatárt elérő lakosság mindössze 9,3 százalékát tette ki a nemzet népességének, napjainkban pedig meghaladja az egyötödét, 2 millió 163 ezer nyugdíjast tartunk nyilván. Esztendőről-esztendőre nő a 70 évesnél idősebbek száma, aránya is. sokan önhibájukon kívül nem szerezhették meg a megélhetésükhöz szükséges nyugdíjat - hiányzott ehhez az igazolhatóan munkában töltött idejük-, jelenleg mintegy 20 ezer nyugdíjast és járadékost kell ezért rendszeres szociális segélyben részesíteni, s több mint 30 ezer azoknak a száma, akiknek megélhetését kizárólag e segély fedezi. az állami gondoskodás révén sok ezren jutnak kedvezményes étkezéshez, tölthetik napjaikat az időskorúak napközi otthonaiban, részesülnek házi szociális gondozásban, lehetnek a szociális otthonok lakói. az állam azonban nem képes arra, hogy mindenben segítséget nyújtson az öregeknek, ezért szükséges a széles körű társadalmi összefogás, amelynek szükségességét a csütörtöki eszmecsere számos hozzászólója aláhuzta.

Knoll István, a hazafias népfront időskorúakkal foglalkozó országos társadalmi munkabizottságának elnöke az előbbiekkal összefüggésben szövé tette, hogy az ország számos vidékén, településén érthetetlen és megbocsáthatatlan közömbösséget tanúsítanak azok iránt az öregek iránt, akik a társadalom mai fejlődésének megalapozásához - ha nem is a közelmúltban - nem csekély munkával járultak hozzá. különösen megdöbbentő tény, hogy a szociális segélyre országosan rendelkezésre álló összegből tavaly megmaradt 15 millió forint. ilyesfajta takarékoság megengedhetetlen közönynek minősíthető. (2)

Ortutay Zsuzsa, a magyar vöröskereszt alelnöke hozzászólásában elmondta, hogy a vöröskereszt aktivistái alaposabban feltérképezték, hol élnek elesett, segítségre szoruló aggastyánok, matróznák. követendő példaként említette a „főváros az öregekért”, jelszóval kezdeményezett budapesti akciót, melynek legközelebbi célkitűzése - a fővárosi tanács és vöröskereszt szervezet összefogásával -, hogy a különböző vállalatok, társadalmi szervezetek két napközi otthon, két öregek napközi otthona és egy szociális otthon támogatására szövetkezzenek.

/folyt.köv./

18.15 rj

-26-

19²²
ds

bb. 46. / nem jótétemény... 2. folyt./rj

Kecsmár Ilona, a Kisz központi bizottságának osztályvezetője beszámolt arról, hogy megannyi középiskolában megszervezték az időskorúakat segítő diákszolgálatot, a szakmunkástanulók pedig otthonuk karbantartásával, a roskatag tető, málló vakolat, rozsdáerte vízvezeték megjavításával igyekeznek levenni a gondot az idős emberek válláról.

a mezőgazdaságban dolgozók, nyugdíjas télesztagek segítségével pongrácz Aladár, a termelőségvetkezetek országos tanácsának főosztályvezetője beszélt, kifogásolta, hogy a téeszek csupán dolgozó tagjaikat vehetik tekintetbe szociális alapjuk képzésénél.

a szakszervezetek szerepéről, tennivalóiról honti Mária a szot főmunkatársa számolt be. mint elmondta, számos üzemben kedvezményes étkezéssel, találkozókkal, kirándulások szervezésével, az üzemi lapok megküldésével kötik nyugdíjba vonulásuk után is az egykori dolgozókat, igyekeznek gondoskodni üdültetésükről, gyógyüdültetésükről, a vállalati jogsegélyszolgálat révén segítséget nyújtani ügyes-bajos dolgaik megoldásához, ám sajnos ez még nem általános. mindenestre biztató a gelka és a 22-es állami építőipari vállalat szocialista brigádvezetőinek fölhívása, amelyet a csütörtöki tanácskozáson hoztak nyilvánosságra. az ország valamennyi szocialista brigádját arra szólítják föl, áldozzák egy-egy kommunista műszakjuk keresményét a szociális otthonok, öregek napközi otthonainak támogatására, segítsék tevételesen munkájukkal is az öregeket. e fölhíváshoz csatlakozott az ifjuság képviselőiben a budapesti villamosenergiaipari szakközépiskola lékai János Kisz szervezete, fölszólítván a budapesti kizseseket: vegyennek részt a „főváros az öregekért”, akcióban. /mti/

-.-

bb. 26. / elhunyt kőmives sándor... 1. folyt./rj

több mint hat évtizedes, sokszinű, s mindvégig igen termékeny, aktív színészpályafutás ért véget kőmives sándor halálával. az 1897-ben született művész eredetileg nem a színészetet választotta élethivatásául: kereskedelmi akadémiát végzett, s tisztviselőként kezdett dolgozni. az első világháború harcterein töltött katonaevei után utja a vörös hadseregbe vezetett, fegyverrel védte a tanácsköztársaságot.

/folyt.köv./
18.25 rj

-27-

19²²
ds

bb. 26. / elhunyt kőmives sándor... 2. folyt./rj

a tanács hatalom leverését követően a főváros egyik alkalmi szintársulatánál talált munkát, ám a színpad hamarosan többet jelentett számára, mint alkalmi kereseti lehetőség: életreszóló hivatása lett. a következő években számos fővárosi és vidéki szintársulatnál a legkülönbözőbb karakter-szerepek sokaságát alakította, így tehetsége és szorgalma révén - az előképzettség hiányát pótolva - mindenütt elismerést, megbecsülést szerzett magának. játszott az országhatáron kívül, ungvár és munkács magyar színházaiban, 1924-ben pedig már darvas lili és törzs jenő partnere volt a budapesti magyar színház előadásain.

egy évvel később - a színházi válság idején - ismét vidékre került, s hosszú esztendőken át a színeszet hőskorára emlékeztető körülmények között járta az országot, s lépett fel estéről-estére táncos-komikusként, tragikus sorsok megformálójaként vagy vígjátékok szereplőjeként. néhány perces epizodszerepekben, vagy lucifer, bán bán, lear király jelmezében egyaránt egyenletesen magas színvonalú művészi teljesítményével, egyszerű eszközökkel is hitelesen megformált jellemábrázolásaival vívta ki a közönség szeretetét.

1938-ban szerződött a vigszínházhoz, s alfelszabadulás után is ott folytatta munkáját, majd a nemzeti és a belvárosi színház tagja lett. 1951-től nyugdíjbavonulásáig volt a madách színház társulatának tagja. az utóbbi évtizedekben számos kitűnő színpadi fellépés fűződött a nevéhez, mórícz zsigmond rokonok című darabjában, shaw pygmalion-jában, gorkij éjjeli menedékhely című művében nyújtott alakítása, sok más szerepe mellett máig emlékezetes maradt. 1965-ben nyugdíjba ment, ám továbbra is a madách színház darabjában várt rá egy-egy szerep. alkotói lendülete, munkabírása 80. születésnapján túl sem hagyta el, legutoljára idén februárban láthatta a közönség színpadon: a spanyol izabella című darabban pereda szerepét játszotta.

fáradhatatlan aktivitását, művészi sokoldalúságát rádió, televízió és filmszerepek sokasága is jelezte. sokan gyermekkorukban, a hangszóró mellett ismerkedtek meg először jellegzetes orgánusmával, hiszen hosszú éveken át mesélt a kicsinyeknek, mint moha bácsi, a törpe. rádiójátékokban, s televíziós produkciókban az utóbbi években is számos szerepet vállalt.

kőmives sándor eredményes munkásságát számos kitüntetéssel jutalmazták. egyebek között megkapta a magyar népköztársaság érdemes, majd kiváló művésze címet, a munka érdemrend arany fokozatát, 80. születésnapján pedig a szocialista magyarországi érdemrendet. /mti/

18.45 rj

-28-

1930
ab

bb. 47. egészségvédelem a timföldgyárakban és alumíniumkohókban
- orvosok és technológusok tanácskozása ajkán

bév/st/rj kz

1980. november 13.

a timföldgyárak és alumíniumkohók bővítésével, intenzifikálásával egyidejűleg lényegesen jobb munkakörülményeket teremtettek az ott dolgozók számára. az alumíniumkohókban a munkafolyamatok gépesítésével csökkentették az egészségre ártalmas hatá okat, a timföldgyártásban pedig az újabb üzemek szabadtéri telepítésével megszűntek a szennyező anyagokat tartalmazó zárt levegőjű munkahelyek - állapították meg csütörtökön ajkán, az alumíniumipari üzemek tanácskozásán. a műszaki szakemberek és az orvosok együttesen vitatták meg a technológiából adódó veszélyforrások kiküszöbölésének, az egészség károsító tényezők csökkentésének lehetőségeit.

a vendéglátó az ajkai timföldgyár és alukohó volt, ahol a táppénzes órák alacsony száma is mutatja, hogy az összhangban lévő műszaki és orvosi intézkedések a nehéz körülmények között is védelmet nyújtanak a dolgozóknak. a jól felszerelt üzemorvosi rendelő mellett korszerű rehabilitációs fürdőt létesített a gyár, ahol sulyfürdő, iszappakolás, melegvizes medence várja a rászorulókat. a timföldgyárnak saját ergonómiai laboratóriuma is van. ennek munkatársai többek között elkészítették a gyárhoz tartozó valamennyi üzem zajtérképét, ahol lehetőleg fülkékkel elzárták a zajos munkaeszközöket, másutt pedig hallásvédőkkel látták el a dolgozókat. több kezdeményezésről számoltak be az inotai és a tatabányai alumíniumkohó üzemorvosai is, inotán például pszichológiai laboratóriumot is berendeztek, amely segítséget ad az adott munkahelyre legalkalmasabb dolgozók kiválasztásához is.

a tanácskozáson megállapították, hogy az alumíniumkohók levegőjének javítására még igen sok a tennivaló, s az ezzel kapcsolatos fejlesztő munka tapasztalatait rendszeresen közzélik egymással. /mti/

18.55 rj

-29-

192
ab

bb.48. újabb munkás kertbarátkörök alakulnak komárom megyében

ber/st/ig kz

1980. november 13.

komárom megyében kiemelkedő eredményeket mutathat fel a kertbarát körök mozgalma. résztvevőinek száma már csaknem eléri a 15 ezret, az utóbbi öt év alatt 42-ről 71-re nőtt a körök száma. erről számoltak be csütörtökön a hazafias népfront megyei bizottságánál tartott tanácskozáson. az utóbbi években alakult körök tagjai szinte kivétel nélkül bányászok és más fizikai dolgozók, akik egészséges és a népgazdaság számára is hasznos munkával töltik szabad idejüket. főként eddig parlagon heverő földeket művelnek meg, s számottevően hozzájárulnak a megye lakosságának jobb ellátásához. elmondták, hogy oroszországban ötvenéves bérletre adják 16 hektárnyi, eddig parlagon maradt területet a legujabban alakult kertbarátkör mintegy 300 tagjának.

a tanácskozáson megállapították: a további fejlődéshez nélkülözhetetlen, hogy az oroszországiakhoz hasonlóan a tanácsok meggyeszeríté minél hosszabb időre kössék meg a bérleti szerződéseket, mert ezzel megteremtik a biztonságos termelés feltételeit. szorgalmazzák, hogy a tatabányai generál kiskereskedelmi vállalat példájára, a megye többi kiskereskedelmi vállalata is közvetlenül kössön szerződést a kertbarátkörökkel és a körök működési területén szervezett felvásárlásokkal nyújtson biztonságos értékesítési lehetőséget. követésre ajánlották a komáromi áfész kezdeményezését, amellyel anyagi támogatást nyújtott az iskolai kertbarátkörök létrehozásához, s felvásárolja a diákok által termelt zöldséget és gyümölcsöt. a gyerekek munkájuk jövedelmét kirándulásokra, sporteszközök vásárlására és más közös célokra fordítják. /mti/

bb.49. ikertestvérek tragédiája a mecsekben

kász/st/ig kz

1980. november 13.

eltévedt és a mecseki erdőkben lelte halálát két pécsi kisfiú. az ikrek - az öt éves orsós jános és orsós sándor - eltűnését szerdán jelentették szüleik a hatóságnak, s a rendőrség a határőrséget, az erdészeti dolgozóit és a lakosságot is bevonta a délutáni órákban elkezdett kutatásba. az erdő, szakadókos nehéz terepen több négyzetkilométernyi területet fésültek át. az eltűnt gyerekek keresését éjszaka és másnap is folytatták. a kutatás sajnos szomorú eredménnyel zárult. csütörtökön, a délutáni órákban már csak a gyermekek holttestét lelték meg. az ikrek halálának körülményeit a rendőrség szakemberei vizsgálják. /mti/

18.50/ig

- 30 -

1930

ds

:

bb.50. időjárásjelentés

pá/ig kz

1980. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti november 13-án, csütörtökön este:

pár óra napsütés

várható időjárás péntek estig: nyugaton változóan, másutt erősen felhős idő, elsősorban keleten ismétlődő esővel. az északi, északkeleti szél a dunántúlon megerősödik, és ott legfeljebb egy-két helyen fordulhat elő futó hózápor. a hőmérséklet pénteken kora délután 3-8 fok között lesz. /mti/

bb.51. ülést tartott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

z/ig kz

1980. november 13.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, 1980. november 13-án kádár jánosnak, a központi bizottság első titkárának elnökletével ülést tartott.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta a vi. ötéves népgazdasági terv irányelveire, valamint a központi bizottság munkarendjére és munkamódszerére vonatkozó előterjesztéseket.

az ülésről közlemény jelenik meg. /mti/

bb.52. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. november 13-án 14.00 órától zárásig

ig kz

1980. november 13.

23. párt- és tanácsi vb ülés hajdu-bihar megyében
24. kovács éva kiállítása
25. befejezték a kukorica betakarítását
26. elhunyt kőmives sándor
27. nemzetközi szervezéstechnikai eszközkiállítás
28. munkára nevelés - munkával /3.sz. jav./
29. garabuczy ágnes kiállítása
30. tanzániai faluvezetők /2.sz. jav./
31. kitüntetés
32. kedvezményes ibusz-utak /folyt.köv./

21.30 rj

-31-

21⁴⁵
ds

bb. 52. / a belföldi... 1. folyt./rj

33. jakuba jános-émlékkiállítás
 34. franciaországi turnéra indult az állami bábszínház
 35. gyógyszerszakértők értekezlete
 36. laoszi szövetkezeti küldöttség
 37. madarász gyula kiállítása
 38. magyar-szovjet művészettörténet tanácskozás
 39. fiatal képzőművészek kiállítása
 40. iparművészeti kiállítás
 41. képzőművészeti tárlatok tolnában /4. sz. jav./
 42. bartha lászló tárlata
 43. megbeszélés az országos béketanácsnál
 44. nemzetközi életmód konferencia /5.sz. jav./
 45. ujitási börze /6.sz. jav./
 46. országos tanácskozás budapesten /7.sz. jav./
 47. egészségvédelem a timföldgyárakban /8.sz. jav./
 48. újabb munkás kertbarátkörök /9. sz. jav./
 49. ikertestvérek tragédiája
 50. időjárás
 51. ülést tartott az mszmp központi bizottsága
 52. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, izsák erika, koronczai emil

21.35 rj

-32-

21⁴⁵
ds

60.008/1

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k

bb.1. a mezőgazdasági üzemek szabályozó rendszerének változása
i/jf/s/pp/ig kz 1980. november 14.

a mezőgazdasági üzemek szabályozó rendszerének változásáról közöl kormányrendeletet a magyar közlöny 79. száma, a változtatás célja, az, hogy jobban érdekeltté tegyék a termelőket a népgazdaság számára fontos termékek és termények előállításában, és a takarékos anyag- és eszközgazdálkodásban.

a rendelkezés egyfelől az árak módosításával alakítja - javítja - a termelői érdekeltséget, a felhasznált eszközök és a termények árát egyaránt módosították. az 1981. évi új és növelt felvásárlási árakat már korábban közzé tették és a közeljövőben teljes körben meghirdetik az ipari anyagok, eszközök árait is. ilymódon ismertté válik a termelés gazdaságosságát, jövedelmezőségét nagyrészt meghatározó korszerűsített árrendszer, amely a korábbinál erőteljesebben mozgósítja a termelőket a lakossági ellátás javítására, illetve a gazdaságos export-termelés fokozására.

fontos jellemzője az új szabályozásnak, hogy csökken az állami támogatás mértéke és köre, miközben fokozódik a hitel szerepe, mindez a felelősségteljesebb beruházás-tervezésre és a helyi lehetőségek jobb kihasználására ösztönzi az üzemeket. a gazdaságok az eddiginél jobban - a szó szoros értelmében - „megérzik”, majd, hogy valójában mennyibe kerül egy-egy létesítmény, s ennek megfelelően kell számolniuk, mérlegetük, ezt az átállást - amely végülis értelemszerűen elvezet oda, hogy az árakban térül meg a termelők befektetése, fáradozása - jelentősen megkönnyíti, hogy a hitel feltételei kedvezőbbek legyenek. az eddig államilag támogatott fejlesztéseket, beruházásokat 1981-ben alacsony kamatu hitelek karolják fel; a kamattérítés mértéke: 2-4 százalék. a kedvezményes hitel a költség 70 százalékáig adható.

/folyt.köv./

- 1 -

ds